

SLOVENSKI NAROD.

izplača vsak dan zvečer, izključno nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko delajo za vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse je 24 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kder hodi nam ponj, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K. 50 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele tolike več, kolikor anača poštnina. Za nasredbe brez istodobne vrediljavate narednine se ne osira, — Za oznalila se plačuje od potenčne poti vrste po 12 h., če se se oznalila tiski enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiski trikrat ali večkrat. — Dopolnil se izvleček frankovati. — Rekordi se ne vradijo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knafeljih ulicah št. 6, in stori uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagevolje pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

K boju za Drago.

Iz Drage na Kočevskem.

Strašno se hudejejo naši žajloveci, ker smo jih prijeli malo za užesa. Delajo se zdaj čisto nedolžne in javkajo tako tužno in milo, da bi se moralo bridko storiti celo iz trdega kamna isklesani materi »Germaniji«, ako ne bi bilo vobče znano, koliko perfidne hinavščine tiči za tem javkanjem naše vsenemške trojice. Naravnost smešni so postali ti možkarji. Ko so še upali, da s strahovanjem in grozenjem uženejo v kosji rog slovenstvo v Dragi, takrat jim ni bilo nobeno še tako nizkotno sredstvo preslabo. Pravo pravca gonjo so bili dvignili proti onim slovenskim možem, ki stoejo trdno, kakor skala, na slovenskem braniku ter branijo slovenske svetinje napram brutalnemu vsenemškemu nasilju. A zdaj, ko so se naklepili tem žajloveci korenito izjavili, se delajo, kakor da bi se jim bila zgodila bogvedi kakša krivica ter evilijo kakor kužek, ki se je hotel v tuji kuhinji malo posladkati, a je dobil za svojo nepoštenost zasluženo brco.

Ne pride skoraj teden, da ne bi v svojem graškem trobili kazali nemškemu svetu s črnim ogljem umetno namazane črnice na svojem razgaljenem telesu. Nismo brezutni ljudje in zato prav radi verjamemo, da mora biti hudo gozdarju Künzlu in njegovim pomagačem, ker so prišli do nejubega spoznanja, da slovenstvo v Dragi še ni popolnoma zrelo za germanško iridento. In prav zaradi tega so nam tudi desela umljivi tisti vadbi teh Teutonov po onih časih zloglasnega spomina, ko jim je pomagal z redko vztrajnostjo kopati grob slovenstvu v Dragi slovenski duhovnik, katerega junashki čini se zdaj opevajo v ginaljivih in do srca segajočih epopejah grškega trobila. Neljubo vam je, kaj ne, da ja zapustil ta junak žalostne postave Drago in da ga je nadomestil eden

tistih redkih in mirnih dušnih pastirjev, katerih je že tako malo med nami. Vaš ognjenik bruha ogenj in žveplo nad njegovo glavo, vendar se zelo motite, ako mislite, da se bo vaša umazana lava prijela njegovih podplatov.

Poizkušali ste s svojim črnim pajdašem, kateremu pojete slavo speve, oblatiti čast možu kremeničega značaja, ki je četrstoletja ne-sebično žrtvoval čas in denar v prospeh občine in njenih prebivalcev in si pridobil na stotine raznih drugih zaslug, ker ste upali, da mu izpodmeknete zaupanje prebivalcev in da boste potem, ko bo ubiti četovodja, po tolovajsko vdri v slovensko trdnjavo. A tudi ta poizkus se vam je korenito ponesrečil in zato ga ne more zadeti blato, ki ga lučate še zdaj za njim in na njegove sobojevnike, ker blato iz vaših umazanih rok je prožno in odletava naravnost v obraz vam samim.

Prozorni so vaši naklepi in povsem umljiv vaš vik in krik, toda solze, ki jih pretakate, nas ne ga-nejo. Mi spoštujemo resnično prepiranje vsega človeka in se vseledi do tega dosti ne brigamo, kaj počenjajo »Vsenemci med sabo«. Da bi pa knez Auerspergovih žajlovcov hlapci praznovali nemoteni vsenemške orgije na slovenskih tleh, tegatrpeline bomo, ker ne moremo in ne smemo trpeti. Prav tako ne bomo mirno gledali in dopuščali, da bi nemški učitelji, ki jedo slovenski kruh, pripravljali zapeljano in zaslepljeno slovensko ludstvo za germanško iridento, ker razni Čopi, Ježeliniki, Mikliči itd. še zdavnaj niso Nemci, čeravno kočevski brbljajo.

Naša potrebitljivost ni sicer še izčrpana, toda »svaka sila do vremena« in če ne bo kmalu konec temu početju, zaropatali bomo tako, da se bo šul-

odmev našega glasu od kneza Auerspergov do vladne palade. To si naj zapomnijo gospodje Kuntzl, Tschernic (Črne) in Lackner, kakor tudi njih prikriti pomagači, ki jih prav dobro poznamo.

Toliko za danes v odgovor na javkanja graškega trobila iz Kranjske.

Deželni zbori.

Gorica, 26. oktobra. Včeraj je bil otvorjen goriški deželni zbor. Deželni glavar dr. vitez Pajer je pozdravil poslance v italijanskem in slovenskem jeziku ter našteval zadeve, ki čakajo na rešitev deželnega zabora. — Zvezčer je bila že druga seja. Poslanec Falkoner je interpeliral vlado, zakaj ni bil predložen v sankcijo zakonski načrt glede regulacije učiteljskih plač, kakor je bilo sklenjeno v zadnjem zasedanju. Vladni zastopnik grof Attems je izjavil, da predloži interpelacijo vladi, a povedal je, da so pomisliki proti zakonskemu načrtu le glede vprašanja o pokritju. Z ozirom na važnost predmeta je morala vlada poizvedovati, ako ni mogoče vprašanja o pokritju rešiti na drug način.

Celovec, 26. oktobra. Poslanec dr. Pupovac je predlagal izvolitev stalnega odseka za organizacijo in pospeševanje prometa tujcev v modernem smislu in zaradi naprave telefonske zveze od Beljaka do Spodnjega Dravograda. — Na predlog kmetijskega odseka se je sklenilo, da se nastavi deželni potovarni učitelj za mlekarstvo. Pri tej priliki je izjavil posl. Grafenauer, da zadružništvo v deželi zaradi tega ne napreduje, ker kmet nima smisla za vzajemnost, temveč je sebičen! Deželni odbornik dr. Waldner je odgovoril, da razdvajanje in zastupljenje zanaša v kmetsko prebivalstvo stranka, ki deluje v temi, in ki ima nalogo, da slha kmetu vse napredno kot pogumno in deželno upravo kot zapravljivo. — Na predlog finančnega odseka se je sklenilo, da se na mežanskih šolah v Celovcu, Beljaku in Velikovcu

uveže slovenščina kot neobvezni predmet.

Brno, 26. oktobra. V današnji seji se je izvolil odsek za volilno reformo, ki se je takoj tudi konstituiral. Za načelnika je bil izvoljen posl. Skene, za namestnika pa poslanca dr. Žáček in dr. Fu x.

Praga, 26. oktobra. V proračunskem odseku se je včeraj razpravljalo o deželnih financah. Povedalo se je, da je deželni primanjkljaj od letosnjih 13.200.000 K za leto 1906 narasel na 13.860.000 kron. V pokritje se morajo deželne naklade zvišati od 55% na 75%.

Razpust državnega zabora.

Dunaj, 26. oktobra. Neki krščansko-socijalni poslanec piše v »Information«, da je prazno zanašanje, da bi sedanji parlament kdaj dovolil baronu Gauschmu državne potrebščine, kakor proračunski provizorij in prispevke za skupne izdatke. Zato pa je baje vsak dan, ki ga baron Gausch zamudi, da ne razpusti državnega zabora ter ne razpiše novih volitev, velika zguba, ki samo krepi agitacijo prevratnih strank.

Krisa na Ogrskem.

Budapest, 26. oktobra. Grof Tisza, ki je že obveščen o novem vladnem programu, je izjavil v liberalnem klubu, da za svojo osebo odločno odkianja program, posebno pa splošno volilno pravico, ki bi bila največja nevarnost za nadzabo l. 1867. Ker je v liberalni stranki nekaj poslancev za splošno volilno pravico, izostanejo od pondeljkove seje, v kateri se definitivno odloči, kako stališče zavzame liberalna stranka.

Zopet revolucija na Rusku?

Petrograd, 26. oktobra. Pri sedanjem gibanju, ki se naglo širi po deželi, ni nikjer zaslediti gospodarskega povoda, temveč odločujejo lo politični nagibi. Položaj je obupen in govori se že o splošni državljanški vojni. V raznih krajih v južnih pokrajinih se je štrajk že res spremenil

v revolucijo. Delavci si delajo barikade iz zobčaste žice. Dosedaj počiva promet na 17 železniških progah. Moskva je popolnoma izločena iz prometa. Ker je dovoz žita z južnih pokrajin nemogoč, grozi nastati la kota. — Razdirja se tudi vest, da namerava car s svojo rodbino pobjegniti v Kodanj, v njegovih odsotnosti pa dobi grof Vite neomejene oblast. — Vsi kolodvori v Petrogradu so zaprti ter jih straži vojaštvo. — Revolucionarji se hočejo polasti tiskarni, da izdajajo časopise brez cenzure. — Štrajk se je razširil tudi na trgovine. V glavnih delih mest se zaprte vse trgovine in zaloge. — Med štrajkujočimi železničarji je nad pol milijona uradnikov.

Moskva, 26. oktobra. Strajknjoči se ne stražijo nobenega nasilja v dosegov svojega namena ter imajo neprestano krvave spopade z vojaštvom in policijo. — Tovarne imajo premoga le za en mesec, drž pa je v mestu le za 10 dni. — Vse lekarne so zaprte.

Berlin, 26. oktobra. Promet z Rusijo je popolnoma ustavljen. Nemške železnicne splošne sprejemajo pošiljke na Rusko.

Napitnica nemškega cesarja.

Dražane, 26. oktobra. Pri slavnostnem obedu na saksonskem kraljevem dvoru je cesar v drugi svoji napitnici namigaval na razmerje s Francijo zaradi Maroka ter zaključil: »Kako se nam godi na svetu, ste gospodje videli. Zato nam je treba imeti suh smodnik, nabrušene sable, napete moči. Moj kozarec velja našemu ljudstvu v orožju. Nemška armada in njegov generalni štab naj živita!«

Tolovajstvo v Knežaku.

Zasiševanje prič.

(Dalje.)

Včerajšnja popoldanska razprava se je pričela ob 4. uri.

LISTEK.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Dalje.)

Oton Vipavski bi bil menihu Dominiku lahko povedal še marsikaj o Komoljevi preteklosti, toda Dominiku se pri vsi njegovi lokavosti ni posrečilo, spraviti še kaj iz njega. Oton se je delal, kakor bi niti ne ališal menihovih vprašanj, tako da je Dominik končno odnehal. Dolgo časa je vladal v sobi molk. Oton je zatopljen v svoje misli sedel pri mizi, menih pa je stal pri oknu in gledal na živahno vrvenje na ulici. Naenkrat se je menih obrnil in s svojim mogočnim glasom rekel:

»Oton Vipavski, legat oglejskega patrijarha je ravnokar dospel v Cedad. Ali mu smem reči, da ste pripravljeni se pokoriti njegovim ukazom? Ali mi na svojo vero in na svojo čast obljubljate storiti vse to, kar sem zahteval, kakor Vam jaz obljubljam, da izpolnim svoje obete?«

Oton je omahoval. Dvignil je pač glavo in videti je bilo, da je menih natančno razumel, ali odgovoril ni. Dominik je uganil, da se ne more oddočiti. Zato mu je s povzdrivenim glasom zaklical:

»Oton Vipavski, pomisli, da ti je pričakovati isobčenja in preklepla slike cerkve. Samo po milosti patrijarhovi še nisi preklet. Ce se upreš sveti cerkvi, zapadeš božji kazni po smerti, v življenju pa cerkveni kazni. Živ boš izbrisani izmed živih, postaneš človek brez doma, ki ga sme vsak ubiti, kakor psa. Nasprotno pa, če se pokori cerkvi, si pridobiš najmogočnejšo zaščito na svetu in stopiš med prve velikače na Goriškem, Furlanskem in Kranjskem.«

Oton se ni zbal menihovih groženj in smejal bi se jim bil, da mu ni kazalo, se pretvarjati in zato je rekel:

»Naj se zgodi božja volja.«

Na menihovem lietu se je zatrepotek pojabil izraz triumfa, a je hipomata zopet izginil.

»Naj se zgodi božja volja danes in vekomaja je odgovoril menih in po spoštijevem slovesu odšel.

Po njegovem odhodu je dal Oton

poklicati moža, čigar sveta si je najiskrenje želel. Čakal je le malo časa in v sobo je stopil patrijarhov zastopnik v Devinu, prekanjeni Rajmundo. Prvo Otonovo vprašanje je bilo jako skrivnostno.

»Kaj dela?« je vprašal Oton Vipavski.

»Obtožbo pripravlja« je odgovoril Rajmundo.

»Ah, ta Komolja, ta je moja nešreča. Oton je globoko zavzdihi, kakor da je v Komoljevih rokah njegova usoda. Komolja nas je spravil v nesrečo; Juri ve vse.«

»Ne, Juri ne ve vsega.« Rajmundo je pristopal bliže in šepeta dejal: »Kaj mislite, da bi bil jaz še na svobodi, ko bi bil črni Peter povedal Komolji, da sem ga jaz obvestil, kje in kdaj lahko zajame devinskega vladarja.«

»Vi ste razbojnike poslali nad Jurja, se je čudil Oton. »In gospa Juta?«

»Ta je le sluđajno naletela na Jurja in na razbojnike, ko je priredila lov na polblaznega Vidala.«

Oton se je zganil. Ozrl se je po sobi, kakor bi se hotel prepričati, da res ni mihče navzočen, potem pa se

je nagnil k Rajmondu in mu rekel na uho:

»Ali je oglejski patrijarh ukazal, spraviti Jurja v roke razbojnike, da ga umore?«

»Ukazal tega pač ni,« je mirno odgovoril Rajmundo. »Zadovoljen bi bil počitno, če bi bili razbojniki Jurja ubili. Kajti spraviti ga skoro tako, kakor jaz. Ali veste, kaj mi je storil. Imel sem sužnjo, Zulejko; ljubil sem jo bolj, ko ves svet; več mi je zanjo, kakor za zveličanje moje duše. Jurj mi jo je ugrabil; ne zase, nego za svojega psa, za svojega sužnja Hasana. In to mi krvavo poplača. Živ mi mora priti v roke, da bom trpinčil do smrti in če bo mrtev, potepiam še njegovo puštenje v blato.«

Sprido tega divjega izbruha nekončnega spravila je Oton umolnil in s nekim strahom zrl na Rajmunda.

Ali svest si je bil, da Rajmunda nujno potrebuje in zato se je hitro odločil, da se še njim zdrži.

»Odkritost za odkritost je dejal Oton. »Tudi meni je na tem, da se Jurja uniči. Deljava torej skupaj. Ali me hočete zagovarjati na zborovanju plemenitačev?«

Moža sta se zlohotno in škodljivo zasmajala. Oton je naročil vina, in pri rujni kapljicijata potem še pozno v noč kovala temne nakele.

(Dalje priča.)

Razprava se vrši povsem mirno brez vskih nastopov od strani »zagonovništva«. To pa zlasti radi tega, ker nastopajo vedelji »rasbremnilne« priče, ki imajo vsaka svoj posel. Nekaj je tudi takih prič, ki ne počakajo niti predsednikovega vprašanja, kar več se kar same »zagonovci« v naklepajo svoje litanijs. Tudi kaplan Magajna je neveda še vedno v razpravni dvorani. Z velikim, z vidnim zanimanjem sledi izpovedbam. Včasih tudi hitro smukneven na mostovž med še nezaslišane priče. Vidi se vedno bolj, da tega »zagonovci« hudo boli srce in peče vest, da je svojo bivšo čredico zapeljal v tako nesrečo.

Prva je bila zaslana Ivana Lipek iz Knežaka. Ženska pa ima silno slab vid in sluh, ker ni moč videla in nič slišala, razen da je Frajt udaril po vratih prodajalničnih. Akoravno toliko prič ve o silnem vpitju, ni slišala priča nobenega vpitja.

Anton Sajn je brat obtožence Mihe Sajna in pove, da so ljudje pred županovo hišo v plihura ravno tako kot vojaki v vojni, kadar »šturmajo«. Na vprašanje g. predsednika, kaj pomeni beseda »Napolitanec«, pojasni priča, da to ni nobena prijazna beseda. Gleda obtoženke Helene Sajn izpove, da je po poti od svoje hiše proti županu vplila: Priča je ven in vasi zapoditi, šolo mu zapreti, hišo mu podreti, ga ubiti in vse liberalce v hiši pobiti, hura!

Dopoldne je dr. Schweitzer, ki ima kot zagonovnik le namen, da se izvije objektivna resnica — to vsaj je trdil prvi dan razprave — predlagal zasljanje dveh novih prič, ki bosta za trdno potrdili, da jima je Anton Sajn pravil, da išče Česnik pričo zo per Lenkota, to je drugega obtožence proti dobremu plačilu. Priča Anton Sajnu je pa zdaj izjavil, da on ni nikdar tega nikjer govoril in da se tudi Česnik ni proti njemu nikoli o tem izrazil. Priča se oddala še sovraštvo proti Heleni Sajn, kar pa odločno zanka.

Marija Slavc iz Knežaka št. 119 je videla, da je Jože Smrdelj udaril po oknu in vplil: Franceta Urbančiča ven! Videla ga je tudi, ko se je obrezal ob steklu in da je nato razbijal po vratih. Obtoženec Jurij Smrdelj prizna zdaj svoje dejanje v toliko, v kolikor ga ve priča, ki je tudi videla, da je nekdudaril župana po prsih, samo tega ne ve, kdo ga je.

Jože Škrli je strnič obtoženca Antonom Škrli. Priča ne ve drugega, kot da je Franceta Urbančiča prinesel poročilo, da bodo pri županu Frajtu ubili, kakor je izvedel od neke ženske.

Ivana Fabec, posest žena iz Knežaka, je slišala samo, da so pred Česnikom otroci vriskali, ženske pa jarkale: Kaj bo, kaj bo! O Ani Sajn ve, da je udarila ali oplašila Franceta Urbančiča, ko je siliša v županovo hišo, kjer je bil njen mož.

Mizar Anton Černetič iz Knežaka ni viden nobenega tepeža, nego je le Franceta Urbančiča sprijel na poti od njegovega brata Andreja, ki ga je spremjal domov. Sicer pa hoče označiti župana Česnika kot krivca cele barve.

Anton Sorec iz Knežaka je mizil Antonom Sajnem. Gleda besede »Napolitanec« pove, da jo izrekajo ljudje iz šale. Na razna vprašanja sodnikov se naposled pojasni, da razumevajo v Knežaku pod besedo »Napolitanec« Neapolitanec, to je ljudi, ki muzicirajo po svetu, ki so pa nekoliko boljši berači. Tudi ta priča je viden le ženske in otroke pred županovo hišo.

Frančiška Čeligoj bi imela izpovedati glede Jožeta Slavca. Komaj pa prizese, že ji kačne ujen jesik drdrati priučeno izpoved, še predno jo g. predsednik kaj vpraša. Izpove, da je bila pri Rakarju, kjer se je bavila z domačo hčerjo z ženskimi ročnimi deli in da se Rakarca (Jožeta Slavca) ni oddalila nikle iz hiše razen enkrat za par minut.

Še hujša drdralka je hči Rakarčina Jožeta Slavca. Ko na isti način kot njena prednica oddrda svojo izpoved, vpraša jo g. predsednik dvakrat, kdo jo je naučil tega, ker je sodišče doseglo prepričano, da je vsa njena izpoved priučena. Dekle odločno taji, da bi jo bil kdo kaj naučil govoriti, česar ji seveda nihče ne verjam. Njena izpoved je slična do besede oni njene predpriče.

43letna Helena Požar iz Knežaka sicer ne drdrda svoje izpovedi kot ravnokar imenovani dve punici, vendar pa sledi iz vsake njene besede, da »ven reček Jožeta Slavca, ki po njeni izpovedbi ni niti bila

pred županovo hišo niti vplila: Zlvezite ga dol in ubijte ga!«

Francet Slavec iz Knežaka št. 158 se zaslisi, da kontrolira in izpovedbo Ivane Urbančič. Priča izpove, da je videla, da je kv. Urbančič, stojeca pri naslednji hiši, z amfoni z roko in v tistem trenutku je odletel iz njene roke kamen proti oknu županove hiše. Da bi se bilo okno ubilo, ni slišala. Pred hišo je bilo več otrok, moških in žens.

Marija Delost iz Knežaka št. 164 priča za moža Jožeta Delosta. Žena izpove, da je mož že pisan, še ga le malo piše. Tisti dan pa je moral presej piti, ker je bil strašen o pisan. Vkljub temu je svojo ženo ubogal, da se je takoj podal z njo domov in niti za cigarete mu ni bilo več toliko kot prej.

Marija Delost iz Knežaka št. 19 je svakinja ravnokar imenovanega obtoženca. Ta izpove, da je bil Jože Delost 2. marca popoldne le malo pisan in da se ni zateval, ko ga je žena poljala domov, dočim je žena njegova trdila, da se je zateval.

Marjana Škrli, žena obtoženega Antona Škrli, zoper moža ne priča. O Jožefu Smrdelju ve, da je imel krvavo roko. Ako raveno natanko ve, kaj je govoril Česnik in njegov pristaš volilcem ob 2. uru, ko so obhajali zaradi ne vrstile volitve, da so jim »živoklicali in pleskali, noče vedeti, da je kaplan Magajna pred tem zaklical županu trikrat: »Na svidenje, gospod župan!«

Anton Tomšič in Janez Širšelj sta zaslana glede Marije Širšelj, ki je žena drugega. Ob potrditi, da je bila doma usodenje minute in torej ni mogla biti soudljena vpitja in kričanja.

Nato nastopi kot priča Jožef Slavc iz Knežaka št. 66. Sodišče ga med spisi ne more nikjer najti, skoravno se vse natanko pregleda. Ko ga naposled sudišče vpraša, kje ima sodno povabilo, odvrne mož, da nima nobenega povabilo od sudišča, pač pa le od dr. Susteršiča. Ker to povabilo ni dostovalo, da bi se Jožef Slavc zaslišal, se ga ne zaslisi in ker ni bilo nobenih prič več v Ljubljani, se je razprava prekinila ob 7. uri zveden in se nadaljevala danes dopoldne ob devetih.

Priča se ima zasliti in zapriseči gospa Marija Česnik, županova sopoga.

D. Schweitzer protestira proti zapriseženju, češ, da je bila 2. marca v otročji postelji. Zato nima potrebnega spomina na razpolago in tudi ne more vsega prav presoditi. Take osebe so halucinacijam podvržene.

Državnega pravdnika namestnik se upira temu protestu, ker to stanje ni bilo trajno stanje in tudi zdaj, ko naj zapriseče, ni v tem stanju.

Sodišče sklene, da se priča zapriseče.

Dr. Schweitzer prijavi ničnost.

Priča gospa Marija Česnik izpove, da je bila 2. marca 11. dan v otročji postelji. Ko so se klerikalno volili ob 2. uru odstranjevali, ker ni bilo volitve, je Francet Urbančič vzdignil kapo in vplil: Na svidenje! Ko je ob 4. uri prišla popevajoča truma mož mimo hišo, so nekateri grozili proti hiši. Frajt (Janez Česnik) je popeval in klel: Sakramentske duše liberalne, lumpsarska hiša, brezverci, ciganska hiša! Ko mu je Janez Škrli dejal: Bravo, bravo, Frajt, je zakričal ta: Ti si sakramentski smrkavec in liberalce! nakar sta si delila zaušnice. Vrišč, hrup in zbijanje je bilo na to toliko, da se je priča vsa tresla in bila nad vse prestrena. Otroci so jokali in njen pred par dnevi rojeni otrok se je takrat tako prestrašil, da se je zdaj vedno straši. Ona pa da se od tistega trenutka do skrajnosti razburi za vsako majhno reč. Priča je videla Jožeta Smrdelja, ki je udaril po oknu, da so čipe zaščitne po tleh. Za pričo je priletel kamen, ko je šla rayno po stopnjah. Kričanja: Liberalci, napolitanec! ni bilo ne konca ne kraja!

Na vrsto pride priča Ana Sajn iz Knežaka. Proti njenemu zapriseženju protestira dr. Schweitzer in utemeljuje svoj protest ob pritrjevanju dr. Susteršiča na dolgo in široko.

Temu protestu se upira državno pravdinštvo.

Priča se sklene zapriseči, dr. Schweitzer pa znanji ničnost.

Po zaprisegi izpove priča, da so marširali klerikalni volili mimo županove hiše in vplili: Napolitanec! Ko je ona, ki je šla iskat svojega moža, prišla do županove hiše, trčila sta s Francetom Urbančičem skupaj. Ta je zakričal nad njo: »Sakramentska duša budičeva, kaj pa ti hočeš tukaj? jo sunil v prsi, na to pa oprskal po roki, da je bila v županovi hiši. Pozneje je bila priča v županovi hiši, kjer se je vse treslo

groze, kaj bo. Vrata so se šibila in da bi za slušaj, če bi napadali vdri, imeli vsaj kaj orodja in obrambe, da je župan prinesi kup polen k vratom. Bilo je kot sodnji dan. Šopek so pokale, kamnje je letelo v sobe, vso pa je jokalo prevelikega strahu. Neki kamen je zadel njenega moža na prsi. Ta kamen je zadel njenega moža na prsi. Ta kamen je priletel v šelezen križ v oknu, a s tako silo, da je odletel in butnil nato v njenega moža, ki ga je takoj pobral. Za Ivana Urbančič, katero hoče neka klerikalna priča obdolžiti, da je vrgla kamen, pove, da je prišla v hišo, samo ve, kdaj je prišla. Priča je z možem zapustila županovo hišo šele, ko so prišli orodni.

Sodiščni sodni svedec gosp. dr. Schuster izjavlja, da so bile poškodbe, ki jih je baje Fr. Urbančič prizadel priči, lahke in da niso motile njenega zdravja. Pač pa je gotovo občutila bolečino, zlasti na roki, kjer jo je moral poči.

Jen mož Jože Šajn je viden,

da so napadali grozilis pestmi, ko so šli mimo županove hiše. Frajt je Markovca zmrzel s praseom. Francet Urbančič je Markovca držal za suknjič, zunaj so pa divje kričali: Ven ga, da ga ubijeta! Vi del je takrat tudi svojo ženo, ki je imela krvavo roko. Obtoženi Anton Šajn je pobiral vrantec, a so mu jo drugi istrgali iz rok. Anton Škrli je vrgel kamen skozi okno; ta kamen je zadel pričo v prsi, kot je zgoraj omenjeno. Zunaj so pa kričali: »Ven z liberalci! Ubiti jih!« Priča pokaže kamen 57 dkg težak. Kamen je bil stakno silo vržen, da je vseljivo seboj. Gleda izraza »napolitanec« pove priča, da so to ljudje, ki nosijo tista žaklje (mehove) seboj. S tem izrazom se zmerja.

Proti Antonu Franku, bivšemu dekle pri županu Česniku, razpelje dr. Schweitzer svoj protest na široko pot, za kar mu dr. Susteršič poje pritrjevanje.

Vkljub temu se priča zapriseže in dr. Schweitzer oznani svoje pošem nčnosti.

Priča izpove, da je Frajt nad Janezom Škrli vplil: »Sakramentski smrkovec, liberalce, ti si ciganc!« Iz množice so se pa čuli klici: »Liberalce in staroverce ubiti! Ven ženjim!« Česnik župana je prijet Knafelju in ga kloplil po hrbitu, Francet Urbančič ga je pa prijet za telovnik, da so mu vsi gumbi odpadli. Jože Smrdelj je udaril dvakrat po šipah. Vrata bila padla dol, če bi ne bil takšno silno zapahnjena. Nihče še ni nikoli takoj takega doživel. Miha Sajn in Janez Česnik sta župana »natezala« t. j. rukala in suvala.

Marija Požar izpove, da je videla Jožeta Smrdelja, ki je tolkel po šipah, da je bil krvav. Bila je silno v strahu, ker je bilo povabilo silno zbijanje, po oknih in vratih, in ker so vplili zunaj: Hura, hura, napolitanec, liberalci ubiti.

Proti priči Janezu Škrliju, Markovcu ima dr. Schweitzer zopet svoje protestne bolečine, ki mu pa nič ne pomaga, zato mora oglašiti ničnost.

Priča pripoveduje, da so že ob dveh klerikalnih volilci grozili županu, da mu bodo že naredili, da jim ne bo več županil. Zmerjali so ga z lumpom. Ko so ob štirih pričli, bilo jih je okoli 30 in so peli več svojo pesem. Frajt je kričal: Markovec je lump, prasec staroverec, napolitanec. Priča mu je dejal: Kaj si pa tako luštek danes? Strela ti mater ubij, ti si smrkovec! odgovoril mu je Frajt, na kar mu je priča dal »šlafenc«. Frajt ga je prijet nato za »rekel« in mu odtrgal velik kos pročter. Kričal: »Jebem tiboga, te bomo ubili, ti bomo pokazali!« Ko se je priča nato strigal in odberzel v županovo hišo, priletel je Fr. Urbančič sa njim in ga udaril ter ga ven neselj svojim pristašem ki so kričali: Ven z njim! Priča vratih se je posrečilo priči, da se je s pomočjo Antona Tomšiča rošil iz nevarnega položaja. Na to se je predelo divje loputanje po vratih. Kamnje je letelo, vmes pa so se čuli klici: Ven z njim, ta hiša je hinaška, liberalska hiša izpodkopat s apikonic krampi! če je drugače ne moremo! Ves napad je trajal pol ure. V hiši je vladal splošen strah. Otroci so jokali, ženske rjevale, kamenjem je živilo. Priča si tri ure ni upal ven, ker je čul, da hodi Frajt okoli hiše in ga čaka, da bi ga ubil. Frajt je priči prilikom pel:

Mi vince pjembo,
Na Markovca ga slišamo.

Priča zahteva 5 K za pokvarjen srujanj.

Tu izvede Frajt iz Šepa dotični kos, ki ga je odtrgal Janezu Škrliju, da bi dokazal, da ni bil suknjič še na nič, češ, to blago je že stolet staro. Tudi dr. Šusteršič brž to potrdi, dr. Schweitzer pa se skuša prav prisiljeno nasmejati. Vendar izjavlja sodišče, da je to blago suknjič, ki je za kmeta prav edina obleka. Dotični kos se dene k ostalim »orpora delitici. Priča odločno pove, da ni nikoli slišal, da bi bila Ivana Urbančič vrgla kak kamen proti županovi hiši, ona, ki je prva branila župana. Nasprotno pa pove priča, da mu je Jožef Kirn iz Knežaka pravil, da so se klerikalci v gostilni pri Češku zmenili, da morajo Markovca v župana ubiti. To mu je pravil Kirn, ko je bilo vse zasljanje v Il. Bistrici že končano.

Priča Janez Slavec iz Knežaka št. 20 pove, da je slišal, ko so peli klerikalci mimo župana in vplili: Mi smo fantje, vi ste smrkovec. Francet Urbančič je zagrozil župana s prstom in dejal: Tine boš več župan! Rakar je udaril parkrat s kolom vinske trte po vratih Česnikove hiše. Jožefa Smrdelja je viden, da mu je tekla kri terde, ker je držal na kljuko in jo rukal ter vplil. Anton Urbančič je kričal: Liberalce ven, ubijte jih! Miha Sajn je pa po vasi vplil: Vsi so Napolitanci.

Vsi obtoženci odločno taje vse, kar priča izpove, Rakar pa celo obljubi, da bo pričo »preiskala«.

Zaslaniči bi se imela Ivana Urbančič. Tudi zoper njeni zapriseženje protestira dr. Schweitzer, a zastonji, ker je sodišče vkljub temu zapriseže. Opomniti moramo, da so vse priče, zoper katerih zapriseženje protestira doktor Schweitzer, predlagane od državnega pravdinštva. Ker dr. Schweitzer zoper oglaši svojo ničnost, že kar mrzoli teh ničnosti.

Priča izpove, da je zgrabil Francet Urbančič župana za suknjič, tudi ga je viden, da je udaril potem po šipi pri vratih. Župana so tapli Janez Delost, Fr. Urbančič in Špilar (Knafelj). Anton Sajn je dvakrat udaril z brajdo po vratih in ko je doli vrgel, jo je vzel Rakarin tudi on dvakrat udaril z njim. Jožef Požar je tolkel s rokami in nogami po vratih. Marijana Keč je vplila: Ubijte ga, ven ga! Priča zelo hitro govori, kar se zdi dr. Schweitzerju zelo »verdächtig«, kot pravi.

Priča izpove, da je zgrabil Francet Urbančič župana za suknjič, tudi ga je viden, da je udaril potem po šipi pri vratih. Župana so tapli Janez Delost, Fr. Urbančič in Špilar (Knafelj). Anton Sajn je dvakrat udaril z brajdo po vratih in ko je doli vrgel, jo je vzel Rakarin tudi on dvakrat udaril z njim. Jožef Požar je tolkel s rokami in nogami po vratih. Marijana Keč je vplila: Ubijte ga, ven ga! Priča zelo hitro govori, kar se zdi dr. Schweitzerju zelo »verdächtig«, naj se varuje sij decorum. Tega pa se sedaj ne more trdit niti o večini, niti o uradništvu. Zlasti od običajnih uradnikov bi bilo pričakovati, da varuje decorum, ki sta ga dolžna svoji službi, valed katere morata trgovino in občine strank pospeševati. Onadvpa pa sta na čelu ekssesivno narodnih društev. Tako je g. dr. Murnik prišel celo kot voditelj s sokolskim društvom v redki srajci, da je zgrabil župana, ker je v zoznamu načinom načrtovan. Tu hoče Francet Urbančič ta dozdevni kamen potem, ko je bila že vsa baruba končana. Nasproti temu pa vedo tri priči, da je bila Urbančič takrat že v županovi hiši in Ana Sajn pove, da je takrat v županovi kuhični jedla ovirke.

Razprava se je prekinila ob 1. uru pop. in se je nadaljevala ob 4. uru.

Od uradnika moremo zahtevati, da vestevo ispoljuje svoje službene dolžnosti. In govornik sudi, da govor v skladu z vsemi tovarši, še pravi, da gospoda Murnik in Windischer vestevo ispoljuje svoje dolžnosti. Povod imamo biti popolnoma zadovoljni z nju delom. Kako stališče po razvedenih v politiki in privatnem življenju, je njuna stvar. Danes je več strank v deželi, kateri kdo pripada, je odgovoren le svojem prepridaju. Če zavzemata dr. Murnik in dr. Windischer pri »Sokolu« odlična mesta, in je dr. Murnik postavil zaupanje Sokolov na prvo mesto v ljubljanskem Sokolu, smo mi na to le ponosni, ker je to izraz spoštovanja in zaupanja. G. Luckmann pravi, da mora zbornični tajnik nepristransko pospeševati obrat. Govornik je prepričan, da se to godi, saj je znana stvar, da Slovenec nepram Nemcu prstaja prej kulantnejše, takor obratno. Kako spravi g. Luckmann Sokolstvo v zvezo s pospeševanjem obrata, govornik ne ve. Namen Sokolstva je vzvišen, gojiti telovadbo, krepiti in plemenititi slovence. Naravnost predpostavlja so nazori, da bi zborcični uradnik ne smel biti Sokol. Värsih je bil gosp. Luckmann drugačen, govornik se spominja, da je svoj čas z vso ljubeznostjo razkazal tovarno, ko je prišel govornik s Sokoli na Savo. Zeleti je, da se ne zanaša ozkorbenim nazorom glede privavnega življenja uradnikov v zbornico. G. Luckmann vedno radičita, da je naš narod navezan na tujo pomoč. Tako očitanje je neumestno napram narodu, ki se ga vedno tlači in ni imel prilike pokazati, da more obstajati tudi ob lastnih silah in samostojno. (Živahnodobravanje in pleskanje). Zbornični član g. Luckmann pravi, da si ne da vseti pravice, povzdavati v zbornici vse, kar misli, da škodi industriji. Govornik sudi, da je škodljivo industriji, sko prihajajo zbornični uradniki v rdeči srajci v industrijski kraj in govoriti tajnik govore, ki zaupljujejo (Ugovor) proti nemškemu prebivalstvu. Obzaluje, da predsedstvo in g. predgovornik tega ne izprevidi, da ne gre za zbornične uradnike, govoriti demonstrativne govore. Ako prihajašo Sokoli ogledat si tovarno, poskušemo jimi druge volje naprave. Postopanje pa, o katerem je govoril, je škodljivo industriji, ker odganja vnanje podjetnike od dežele. (Živahnmedklic) Sledilo je nato glasovanje, in je bil proračun stroškov in prejemkov sprejet. V odboru za prireditev mednarodne razstave za vojsko in mornarico leta 1908 na Dunaju sta bila na predlog zborničnega člana g. Hribarja izvoljena gg. predsednik Lenardič in podpredsednik Količnik; v odbor za predmete razstave v Sofiji pa gg. Lenardič in Gassner. Sledilo je poročilo g. dr. Windischerja o letni proizvodnji klavne in uprežne živine na Kranjskem, o prometu s klavno in uprežno živino na kranjskih sejnih ter o vplivih, ki bi jih imelo zaprtje ogrske meje na proizvodnjo živine na Kranjskem ter na cene mesa. Poročilo se je odobrilo. Zbornični koncipist g. dr. Windischer je obširno poročal o načitu zakona, tičnega se rabe tiskarniških strojev in pomnoževalnih aparatorov. V zmislu poročila se je zbornica izrekla zoper to, da bi onim, ki potrebujejo tiskarniške stroje za lastne potrebe, ne bi treba koncesije v zamenu obetnega reda, priporočila bo pa ministrstvu, da onim, ki rabijo pomnoževalne aparate (hektografe, ciklostole) za lastne, ne obtrne potrebe, ne bo treba imeti posebnega dovoljenja. Zbornični član g. Lavoslav Fürsager je nato predlagal, naj se zbornica zavzemata za to, da se vse poštne pošiljalne, katere bodo, ko stečeta nova železnica, oddajali vlasti južne železnice v Ljubljani, kakor tudi vse pošta iz Dolenjske, Notranjske, Kamniške, Ljubljane in od Ljubljane dalje cele Gorenjske do Leseca, ki so namenjene za Bled kakor do sedaj tudi v bodoči vozi iz Lese na Bled in ne v vlasti na starci progi Ljubljana-Jesenice do Jesenice in od tam po novi progi do nove blejske postaje Bled-Rečica. Predlog je bil po nekaterih pripombah gg. Baumgartnerja in Kregarja sklopljeno sprejet. Zbornični član g. Fr. Kraigher je nato vprašal g. predsednika, ali mu ni znano, da so bila na zadnjem razstavi društva rokodelskih pomočnikov razstavljena dela, ki ne spadajo na razstavo. Zlasti krojščka dela so bila neprimerna za razstavo, pa so bila že nagrajena, mesto da bi se jih zavrnili. Z ozirom na svoječasno sklenjeno podporo zbornice se muadi potrebno to cremenati. G. predsednik naznani, da vzame opombe na zahteve. Nato se je seja zaključila ob polu 8. zvečer.

Sestanek »Splošnega slovenskega ženskega društva«. Odbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« priredi svojim članicam v nedeljo ob 5. popoldne prijateljski sestanek

s predavanjem. Predavala bo gospa Ana Ulrichova o svojem potovanju po Dalmaciji. Odsek bodo tudi sestanki vsak drugo nedeljo in odbor vladivo vabi vse avtolešnice, naj bi se prav pridno udeleževala teh sestankov, na katerih se bo vsakokrat tudi predaval.

— »Merkur«. Jutri, v soboto, bo v društvu »Merkur« predavanje, in sicer bo predaval gosp. dr. Konrad Vodružek, »O pravnih razmerah med principali in med nastavljenici.« Predmet je tako za principale kakor za nastavljenice velevažen. Vobče so tako principali kakor nastavljenici le površno podučeni o pravi strani službenega razmerja, vselej česar nastanejo večkrat jako neprijetni konflikti na škodo — obeh. Društvo »Merkur« vabi svoje člane na mnogoštevilno udeležbo, z dostavkom, da bo začetek predavanja točno ob 9. uri zvečer.

— Izvleček porotnika za IV. dobo letošnjega porotnega zasedanja pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Glavni porotnik: Ambrožič Josip, posestnik v Slavini; Bahovec Jožef, mokar in posestnik v Ljubljani; Belec Anton, posestnik v St. Vidu nad Ljubljano; Bergant Franc, goštinskičar in posestnik v Ljubljani; Demšar Leopold, trgovec in goštinskičar na Savi in Litiji; Čak Anton, vinotržec; Demšar Ivan, kovač in posestnik oba v Ljubljani; Demšar Fran, trgovec v Zalemoglu; Domladič Josip, trgovec in posestnik v Il. Bistrici; Golij Franjo, posestnik in trgovec v Idriji; Gregorec Ivan, posestnik in goštinskičar v Mal. Mengšu; Hoenigmann Ivan, zasebnik v Ljubljani; Klemenčič Josip, trgovec v Komniku; Kostevec Ivan, posestnik in trgovec v Borovnici; Krašovič Jurij, trgovec na Savi-Jsvorniku; Kreč Franjo, krojač v Ljubljani; Kunovar Mihael, goštinskičar in posestnik v Dravljah; Laverič Leon, trgovec v Škofji Loki; Lavtičar Gašper, trgovec v Kranjski gori; Luckmann Josip, trgovec in posestnik v Ljubljani; Miklavšič Franjo, posestnik pri Sv. Križu okr. Litiji; Murnik Josip, prodajalec delikates in Ogorelec Ivan, trgovec in posestnik, oba v Ljubljani; Pavlin Alojzij, vinotržec v Srednji vasi, Kranj; Perhavec Bogomir, posestnik v Višnji; Pollak Karol, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Premru Ivan, trgovec in posestnik v St. Vidu nad Višnjo; Remič Franjo, goštinskičar; Šeunig Karol, prodajalec usnja in posestnik; Schiffer Viktor, trgovec in posestnik; Simončič Leopold, mokar in posestnik, vsi v Ljubljani; Spalak Ivan, tovarnar na Perovem; Šusteršič Josip, vinotržec in posestnik na Senčici; Tomšič Štefan, kmaček in posestnik; Wutscher Žiga, trgovec in posestnik, oba v Ljubljani. Nadomestni porotniki: Keber Jernej, zidar in posestnik; Klemenčič Karol, knjigovodja; Kovač Anton, goštinskičar; Schmeltzer Bertram, stolar in posestnik; Števila Franjo, posestnik; Stražišar Melhior, posestnik; Vrhovec Anton, goštinskičar; Zanoškar Franjo, kotač; Zorec Franjo, branjovec, vasi v Ljubljani. Porotne obravnave se pričnejo 27. listopada t. l.

— Hotel »Union« je dograjen in se otvorji jutri na slovesen način. Ljubljana je s tem hotelom nedvomno jaka mnogo pridobilna v ospredju temu morajo utišniti vse drugi pomisleni. Hotel »Union« je prva velikomestna hotelaška naprava v Ljubljani. Tukaj g. hotela nimata niti Grads niti Trst o drugih mestih, ki so Ljubljani ravne, niti ne govorimo. Hotel »Union« je eleganten in praktičen — in to mu zagotavlja, da ostane nad vsako konkurenco. Kar je modernih naprav v velikih hotelih, vse jih ima hotel »Union«. V pritličju sta kavarna in restavracija — obe jake fino in elegantno opremljeni. Pod restavracijo je vinoteka, ki živo spominja na »Rathauskellerje« v različnih nemških mestih. Tu je vse pripristo ali ukancano prirejeno. Sporedno z vinoteko so k restavraciji osiroma k hotelu spadajoči stranski prostori: kleti vseh vrst, za vino in za različne vrste piva; shrambe za meso, opremljene s hladilnimi aparati, tako da se bo na pr. meso lahko ves teden ohranilo sveže, bolje, kakor da bi ležalo na ledu; pralnice s pripravo, da se priložno lahko v nekaj trenostnih posuših; prostor za stroje s katerimi se inde luje umetni led itd. V prvem, v drugem in v tretjem nadstropju so sobe za tuje. Vse so tako elegantno opremljene; meblji so moderni in solidni, kakor se spodobi s hotel prve vrste, kakršen je hotel »Union«. V posebnem traktu je velika dvorana z tako praktično zidanou galerijo in s odrom ter z vsemi potrebnimi stranskimi prostori. Vsakdo, ki si je ogledal hotel, ne more prehvaliti njega praktične uredbe in lepe opreme. Vodstvo hotela in restavracije je prevezel renomirani hotelir, slovenski ro-

jak, gosp. Kampič, digar oseba je jamčno, da bo vodil hotel, restavracijo in kavarno na primerni višini.

— Ljubljansko društveno godbo opozarja, da enkrat na občni zbor, kateri se vrči jutri na 8. uru zvečer v hotelu »Ipirje«.

— Predavanje o jetiki v Novem mestu. Glavni tajnik »Kranjske podružnice avstr. pomorskega društva za bolene na pljučah«, dr. Demeter vitez Bleiweis-Trstenički predaval bodo v soboto, dne 28. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorani »Narodnega doma« v Novem mestu o vprašanju »Kaj je jetika in kako se jo ubranimo.«

— Iz Toplice se nam piše: Že zopet smo imeli priliko videti in slišati kako vrlo napreduje topliško »Bralno in pevsko društvo« tam doli v prijazni dolenjski dolini ob meji kočevski. V nedeljo dne 22. t. m. je priredilo to delavno društvo pevski večer z deklamacijami. Na tem večeru smo imeli priliko opaziti kako priprsto in kako nedolžno a vsestransko zabavno vodi društvo svoje veselice, kako navdušeno prikipi vsem pevkam in pevcem in prsi milodonečna narodna pesem. Da pa ni bila veselica preveč enolična, zato je pre-skrello vodstvo za to pripravne deklamacije, ki blažijo srce in ga navdušuje za sveto narodnost. Le tako vrlo naprej! Tudi v knjižnico zahajajo udje prav pridno ter bero pripravne knjige, kobji ima društvo sedaj že precej lepo število. In tako je prav! Saj knjiga je ista pot, ki vodi in mora voditi človeka in napeljavati k poštenemu življenju — do izobrazbe in napredka ter narodne navdušenosti. Naprej zastava Slave!

— V Ratečah na Gorenjskem vršič so se volitve v občinsko starešinstvo dne 25. oktobra. Županom je izvoljen g. Ivan Jalen, posestnik hotela, prvi svetovalec je Jožef Petrič in drugi svetovalec je Andrej Voč.

— V Venecem Westian je 24. t. m. v deželnem zboru v Gradu predlagal, naj deželni odbor pritišne vido, da podeli deželnemu ženskemu učiteljišču v Mariboru še pred koncem šolskega leta pravico javnosti, da kandidatinjam ne bo treba delati zeloštnega isipa na mariborskem državnem učiteljišču. Utemeljujoč svoj predlog je nesramno naspadel profesorje in učitelje državnega učiteljišča, ki so zvezne Slovenci, da so sami krivičniki, katerim se paž nežne nemške gojenke ne smejo dati pod nož. Ne vemo, ali je vladni zastopnik ali kateri izmed slovenskih poslancev branil čast učiteljišča zборa o k. kr. mariborskem učiteljišču; a to bodo: Westianu in vsem hajlovcem na ves glas povestano, da kar je raznih uradnikov na slovenskem Štajerskem, so v službi popolnoma nepristranski, torej pravčni so le uradniki Slovenci, med uradniki Nemci so nepristranski možje le bele vrane, njih pretežna večina je nam Slovencov sovražna in tako zagrizena, da nam sploh ne bo biti pravčna. To se lahko psihoški potrdi. Slovenski uradniki kar jih je še, se vestevo duvajo vsake najmanjše nepristransosti, dobro ve doč, da jih ugonobi furor teutonicus, aki bi se le usmijanje pregrešili, nemški uradniki pa vedo, da najdejo modno zaslonbo zgoraj, naj si še tako samovoljno in krivčno tehtajo naše narodne pravice.

— Slovenska čitalnica v Mariboru uprizori v nedeljo, dne 5. novembra t. l. v »Narodnem domu« burku »Njen korporal«. Vloge kakor vodstvo te predstave so v najboljših rokah. Ker je disti dobidek namejen za stavbo novega »Zigrtovega stolpa«, se vabijo na vladivo tem potom vse narodnike iz mesta in okolice k tej predstavi. Začetek ob polu 8. uri zvečer.

— Akadem. teh. društvo »Triglav« v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor v nedeljo, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Schimmele« po običajnem sporednu.

— Poskušen umor in samomor. 35 let starci skuhar Fran Dedič v Trstu je poskušal ustreliti svojo ženo. Ustrelil je manjo trikrat z revolverjem in jo tako težko poškodoval, potem pa je sam sebe ustrelil.

— Odlikovani obrtnik, rezavec v Tečnu na Labi za turistično, v ribarstvo v mesecu avgustu t. l. se je udeležil tudi gosp. Peter Wernig, ces. kr. dvorni fabrikant orožja v Borovljah na Koroskem. Razstavil je zbirko slovenske orožja raznih vrst, ter je ta svetovnoznanca tvrdka prejela za svoje fine in precizne izdelke potom razstavljalne komisije od visokega o. kr. trgovskega ministra na Dunaju najvišje odlikovanje, t. j. državno darilo in zlati častni krišek.

— »Prodajalnica« gospod župnik v Bleiberg-Kreuthu pri Beljaku, Juri Pred, ki ga je svoj čas vzela noč, ker je spolno zlorabil otroke, je bil pred celovskim deželnim sodiščem v tajni obravnavi spoznat krimi-

zločina po § 129 kaz. zak. in obsojen na štiri meseca težke ječe. Tudi se bo postil večkrat, da se mu ohladi prevoča kri. — In ljudje to bodo hočjo biti voditelji našega ljudstva, njihovi učitelji in rečniki. Zoper to se mora iz ljubezni do naroda boriti vsak početnik. Ljudje, ki so prišli do velikanega vpliva nad nepokvarjenim ljudstvom, ga najgrše zlorabijo in korumpirajo. »Slovenec« seveda brani take individue in zagovarja politno resramnost in zločine.

— Odbor društva svobod. slov. akademikov »Savez« na Dunaju se je sledede konstituiral: Predsednik: iur. Fran Roč; podpredsednik: phil. Ferdinand Marolt; tajnik: phil. Rudolf Južnič; blagajnik: phil. Radovan Matjašič; knjižnik: eksp. ak. Melhior Tomec; arhivar: phil. Evgen Vavken; gospodar: med. Janko Paznik; namestnika: iur. Otokar Baš in iur. Ignac Pehanič; revisor: phil. Iv. Svetlin, phil. Milan Serko, phil. Josip Cerk. V odsek za »svetovske legitimacije« liste so voljeni sledili: phil. Evgen Vavken, phil. Rado Pavlič in iur. Otokar Baš.

— Mestna kopel. Od dne 21. septembra do 20. oktobra t. l. se je oddalo v mestni kopeli vsega skupaj 2085 kopeli, in sicer za moške 145 (prvih 1060, kadnih 285), za ženske 704 (prvih 180, kadnih 560). — Mesreča. Poštni spredvodenik g. Anton Ščiga je včeraj na vlasti dolenjske železnice padel in se tako poškodoval, da so ga moralno prepeljati v deželno bolnišnico.

— Izgubljene in najdeni reči. Mesarski pomočnik Fran Laužič je izgubil srebrno anker-resonator uro z oklopno veržico, vredno 30 K. — Šolska učenka Viktorija Griljeva je izgubila zlat uhan, vreden 14 kron.

— Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v »Narodni kavarni« (Gospodske ulice). Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15 do 21. oktobra 1905. Število novorojenec 14 (= 19 3 %), nertvorovenc 1, umrlih 15 (= 20 7 %); med njimi so umrli na jetiko 1. vsled negzede 3, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 10. Med njimi je bilo tujcev 7 (= 46 %), iz zavodov 10 (= 66 %). Za infekcijskimi boleznimi so zboleli in sicer za skarizem 1, za vratico 1, za trachonom 1 oseba.

— * Najnovejše novice. — Prepis za prestolonasledstvo kneževine Lippe je sodišče razdelilo v prilog Biesterfeldom. Knez Jari Schaumburg-Lippe je grofu Leopoldu Biesterfeld takoj brzljavo čestital.

— Strajk pri avstrijskih državnih železnicah se napoveduje v najkrajšem času, ako se zahteva železničarjev ne izpolnijo v najkrajšem času.

— Vsečilisični profesor dr. Beer je bil zaradi hudo delstva nenravnosti včeraj na Dnaju obsojen v trimesечно ječo.

— Bolgarski knez Ferdinand je bil baje v Parizu zaradi večjega posojila.

— Za orožnike v Bosni in Hercegovini je izšla cesarska naredba, da se jim pri prestopu v avstro-ogrsko državno civilno službo štejejo orožnička leta.

— * Papež Pij X. Iz Rima počuje, da je papež popolnoma okreval od lahkega prehlada. No, papež je preces oslabel. Zdražnik Lappony mu je priporabil, naj nekaj časa miruje. Papež ga ni slušal ter je takoj začel ljudi eprejemati v zasebni avdijenci, pred pao dnevi je bilo naenkrat pri njem 250 romarjev. Posetniki so opazili, da je postal bolj suhi in rmen, a oči so mu trudne, kot ugasle. Ustnice mu neprestano drhte, znak sčene slabosti.

— Človeško čudo. V budimpeštanski polikliniki se nahaja nekaj dñi sem pravo človeško čudo. To je neki delavec, ki je pripotoval iz Nemčije in ki je celo na zdravniške kapacitete prava zagonetka. Mož ima 30 let in zapoveduje vsaki svoji milici popolnoma po svoji volji.

